

Kopia

RECENZJA

osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej
oraz aktywności naukowej **dr. n. med. Piotra Skrzypczyka**
z Katedry i Kliniki Pediatrii i Nefrologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

Ocena osiągnięcia naukowego

Tytuł osiągnięcia naukowego, opartego na cyklu 6 powiązanych tematycznie prac naukowych, to "Uszkodzenie tętnic u dzieci z chorobami nerek".

W skład ww. cyklu wchodzi 5 prac oryginalnych oraz jedna praca pogładowa. Pan dr n. med. Piotr Skrzypczyk jest pierwszym autorem we wszystkich pracach. Łączny IF cyklu to **9,433**.

Sumaryczna punktacja ministerialna przedstawionych do osiągnięcia prac jest nieco trudniejsza do wyliczenia z uwagi na fakt, że połowa ww. publikacji była wydana w okresie obowiązywania punktacji sprzed Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zakładając jednakże, że 40 "nowych" punktów ministerialnych odpowiada (do pewnego stopnia) 20 "starym" punktom, a 70 "nowych" punktów 25 punktom poprzednim, tak przeliczona punktacja łączna wynosi **ok. 125 pkt.** co należy uznać za wartość satysfakcjonującą.

Przedstawiony do oceny cykl prac należy uznać za spójny. Poza otwierającą cykl pracą typowo pogładową, dokumentuje on wyniki prowadzonych na przestrzeni ostatnich 3 lat analiz w zakresie zmian naczyniowych towarzyszących chorobom nerek u dzieci zarówno w aspekcie morfologicznym jak i funkcjonalnym. Wartość naukowa cyklu prac jest bezsprzeczna. Przedstawione w nich wyniki oraz wnioski wnoszą istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki medycznej, zwłaszcza w obszarze nefrologii dziecięcej, angiologii oraz hipertensjologii. Wyniki mają zarówno aspekt poznawczy jak i wymiar praktyczny - możliwy do zastosowania w codziennej praktyce klinicznej.

Do najważniejszych elementów osiągnięcia naukowo, bezpośrednio przekładających się na rozwój dyscypliny nauki medycznej, zaliczyć należy

1. rozszerzenie potencjalnych wskazań do wykonywania nieinwazyjnych badań naczyniowych u dzieci z chorobami nerek,
2. możliwość identyfikowania ww. zmian na etapie subklinicznym - również w oparciu o perspektywę korekty powszechnie przyjętych wartości centylowych,
3. wskazanie renalazy oraz asymetrycznej dimetyloargininy jako możliwych czynników zwiększających decyzyjność lekarską w prognozowaniu uszkodzenia naczyń krwionośnych (oraz - pośrednio - rozwoju nadciśnienia tętniczego) u dzieci z glomerulopatiami, idiopatycznym zespołem nerczycowym, czy też przewlekłymi chorobami nerek.

Wybór tematyki badawczej należy ocenić wysoko. Choć od wielu lat postuluje się związek ostrych oraz przewlekłych chorób nerek z późniejszym wystąpieniem nadciśnienia tętniczego, o tyle sam mechanizm rozwoju tej patologii pozostaje w dużej mierze nieznanym. Aktywacja układu współczulnego w następstwie przewlekłego stanu zapalnego, czy też sama przebudowa łożyska naczyniowego są niejako kamieniami milowymi w tym procesie. Ale samo poznanie kamieni milowych, bez szczegółowej wiedzy na temat doprowadzającego do nich patomechanizmu daje niewielką szansę wdrożenia działań wyprzedzających - hamujących lub przeciwdziałających przebudowie naczyń i utrwaleniu nadciśnienia tętniczego.

Oczywiście, nie można stwierdzić, że w oparciu o przedstawiony cykl publikacji, nagle ten mechanizm zostaje odkryty. Z całą pewnością - nie. Ale wartość naukowa prac przyczynia się do zlikwidowania kilku białych pól na całym czasie ogromnej mapie enigmatycznego rozwoju nadciśnienia. Czy wkład ten można uznać za istotny? Moim zdaniem tak - ponieważ dotyczy on kluczowych obszarów. Drogą do zrozumienia rozwoju nadciśnienia tętniczego jest bowiem nie tylko sama przebudowa naczyń (w tym śródbłonna i błony mięśniowej tętnic), ale przede wszystkim znaczenie wywołujących ją czynników. A te - zwłaszcza w aspekcie renalazy i asymetrycznej dimetyloargininy, mogą okazać się decydujące w dalszym poznawaniu i opisie tego zjawiska.

Dlaczego zatem, cykl tak ważnych z punktu widzenia nauk podstawowych oraz kliniki prac, został opublikowany - przynajmniej to szczerze - w stosunkowo średnich czasopiśmie naukowych? Należałoby oczekiwać, że przełomowe badania powinny znaleźć swoje upowszechnienie w publikacjach za co najmniej 100 "nowych" (lub 30 "starych") punktów ministerialnych. Takich jednak - w całym cyklu - nie ma. Moim zdaniem, powodem takiego stanu rzeczy jest stosunkowo mała liczebność badanych chorych. Taka jest również cena publikowania wyników badań opartych w większości na badaniach jednoosobowych. Wydawcy wychodzą z założenia, że do takich wniosków należy podchodzić z odpowiednią rezerwą. To prawda. Ale czy uzyskane wyniki można uznać za mało wiarygodne? W mojej opinii - nie. Być może - rozszerzając je w przyszłości na większej grupie chorych - będzie należało dokonać korekty wniosków, co do których - w chwili obecnej - jesteśmy w pełni przekonani. Ale nawet głęboka korekta nie oznacza ich przekreślenia. A raz poszerzony horyzont staje się miejscem do eksploracji nowych danych. I to mam na myśli, mówiąc o wpływie na rozwój dyscypliny naukowej. Perspektywę tego, że ktoś może podążać naszym śladem i rozwijać badania, które my zapoczątkowaliśmy. Nikt nie powinien mieć złudzeń, że zaprezentowany cykl publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego p. dr. n. med. Piotrowi Skrzypczykowi, ma nie tylko taki potencjał, ale również niekwestionowane znaczenie poznawcze i kliniczne.

Ocena pozostałej aktywności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej

Łączny IF dr. n. med. Piotra Skrzypczyka - na dzień złożenia wniosku - wynosi 27,504. Od wartości tej należy jednak odjąć sumaryczny IF cyklu publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe (9,433), co daje nam **wartość niewiele przewyższającą 18 pkt.** Składa się na nie współautorstwo w ponad 50 pracach pełnotekstowych (29 prac oryginalnych, 13 doniesień poglądowych oraz 9 opracowań kazuistycznych). Choć w zdecydowanej większości ww. publikacji Kandydat do stopnia naukowego jest pierwszym autorem lub autorem prowadzącym korespondencję, to są to publikacje polskojęzyczne, wydawane w krajowych wydawnictwach o stosunkowo wąskim wpływie oddziaływania. Zaletą takiego upowszechniania nauki jest niewątpliwie prawdopodobieństwo szerszego dotarcia do kręgu polskich

czytelników, ale pozbawia naukowców z zagranicy możliwości czerpania z osiągnięć naukowych Habilitanta.

Do głównych obszarów zainteresowań badawczych (nie związanych w sposób bezpośredni z osiągnięciem habilitacyjnym) należą

1. ocena resztkowej funkcji nerek u dzieci przewlekłe dializowanych otrzewnowo,
2. postępowanie w niskorostości u dzieci z przewlekłą chorobą nerek,
3. monitorowanie młodych dorosłych i dorosłych po zakończeniu leczenia idiopatycznego zespołu nerczycowego zdiagnozowanego w okresie dzieciństwa,
4. opieka nefrologiczna nad dziećmi ze stwardnieniem guzowatym,
5. szerokorozumiane badania genetyczne w chorobach nerek, pierwotnym nadciśnieniu tętniczym u dzieci oraz analiza zmian w narządzie wzroku u dzieci z chorobami nerek.

Należy zauważyć, że zaprezentowany obszar zainteresowań naukowych jest w miarę spójny o trudnym do przecenienia wpływie społecznym. Na szczególną uwagę zasługuje zwłaszcza zaangażowanie w sprawy dzieci z rozpoznaniem stwardnienia guzowatego, dla których dr Piotr Skrzypczyk jest koordynatorem krajowym jedyne go ogólnopolskiego projektu opieki nad ww. grupą dzieci.

Pokłosiem publikowania w czasopismach polskojęzycznych jest stosunkowo mała liczba cytowań (wg bazy Web of Science = 46) oraz niejako "progowy" w ubieganiu się o stopień naukowy doktora habilitowanego indeks Hirscha wynoszący wg tej samej bazy 4. Należy zakładać, że gdyby część z uzyskanych wyników badań została upowszechniona w obiegu międzynarodowym, wówczas przytoczone wyżej wartości byłyby istotnie wyższe.

Równie ważnym, co dorobek publikacyjny, sposobem oceny aktywności naukowej jest zdolność do nawiązywania współpracy z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce oraz zagranicą. W udostępnionych materiałach wykazano, że w okresie ostatnich czterech lat dr n. med. Piotr Skrzypczyk uczestniczył w kilku krótkoterminowych stażach naukowych (trwających do 5 tygodni) w University Collage London, Universität Heidelberg, Les Hôpitaux Universitaires de Strasbourg oraz Universiteit Gent. Wszystkie z ww. ośrodków są niezwykle prestiżowe, a praca w nich - zdaniem dr. Skrzypczyka - zaowocowała powstaniem 8 publikacji i kilkunastu doniesień zjazdowych. W przedstawionej dokumentacji nie wykazano jednak takiego spisu publikacji.

Kandydat do stopnia naukowego doktora habilitowanego jest współautorem dwóch rozdziałów w podręcznikach (w tym jednym wydanym w j. angielskim), opiekunem koła naukowego, członkiem senackich komisji oraz rad programowych. Prowadzi zajęcia dydaktyczne w j. polskim i angielskim. Aktywność dydaktyczna jest zatem adekwatna do zajmowanego w uczelni stanowiska oraz stażu pracy.

Na uwagę zasługuje działalność organizacyjna - wpływająca również na kształtowanie aktywności naukowej Kandydata. Dr Piotr Skrzypczyk był współzałożycielem oraz pierwszym przewodniczącym Forum Młodych Nefrologów działającym przy Polskim Towarzystwie Nefrologii Dziecięcej. Uczestniczył w organizowaniu krajowych konferencji naukowych oraz, o czym pisano już wcześniej, nawiązał i utrzymuje aktywną współpracę ze Stowarzyszeniem Chorych na Stwardnienie Guzowate.

Podsumowanie i wniosek końcowy

Dr n. med. Piotr Skrzypczyk w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego przedstawił osiągnięcie naukowe (cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych o skumulowanym IF = 9,433) stanowiące znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki medycyny.

Udowodnił również swoje zaangażowanie naukowe w prowadzenie prac badawczych z obszaru szeroko rozumianej nefrologii dziecięcej oraz hipertensjologii. Działalność ta znalazła swoje odzwierciedlenie w publikacjach naukowych wydanych w krajowych i zagranicznych czasopiśmie o łącznym współczynniku oddziaływania = 18,071.

Ww. działalność badawcza przyczyniła się do zauważenia dr. n. med. Piotra Skrzypczyka w środowisku naukowym, czego wyrazem jest indeks Hirscha = 4.

W oparciu o powyższe uważam, że dr n. med. Piotr Skrzypczyk spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w związku z czym wnioskuję do wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o nadanie ww. osobie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medycyny i nauki o zdrowiu, dyscyplinie nauki medycyny.

Prof. dr hab. Danuta Ostalska-Nowicka

9056484 | Prof. dr hab. n. med. dr hab. Danuta Ostalska-Nowicka
SPECJALISTA: NEFROLOGIA, NEFROLOG,
NEFROLOG DZIECIĘCY, HIPERTENSJOLOG
tel. 888 939 699